

**İNSAN YAŞAMINDA
OYUNUN YERİ**

YAYIN NO: 988

İNSAN YAŞAMINDA OYUNUN YERİ

Editör: Prof. Dr. T. Gül Şendil

© Bilge Kültür Sanat Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No. 16228

1. Basım: Haziran 2020

ISBN: 978-605-7931-88-7

Kapak: *Yasin Çetin*

Sayfa Düzeni: *Nurel Naycı*

Baskı-Cilt: *Çevik Matbaacılık*

Davutpaşa Cad. Besler İş Merkezi No: 20/18-19 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 501 30 19

Kapak Baskı: *Saner Matbaacılık*

BİLGE KÜLTÜR SANAT

Nuruosmaniye Cad. Kardeşler Han No: 1 Kat: 1 34110 Cağaloğlu / İstanbul

Tel: (0212) 520 72 53 (Pbx) Faks: (0212) 511 47 74

bilge@bilgeyayincilik.com www.bilgeyayincilik.com

İNSAN YAŞAMINDA OYUNUN YERİ

Editör:
Prof. Dr. T. Gül Şendil

Prof. Dr. T. Gül ŞENDİL
Arş. Gör. Figen EROĞLU ADA
Arş. Gör. Ezgi ACUN
Arş. Gör. Sinem HAYALİ EMİR
Arş. Gör. Şeyma RODOP
Arş. Gör. Bilge GÖZ ÇENGELLİ
Uzm. Psk. Gül Nalan KAYA
Arş. Gör. Şule PALA SAĞLAM
Arş. Gör. Muhammed Şükrü AYDIN
Arş. Gör. Yasemin YEŞİLYAPRAK
Uzm. Psikolojik Danışman Sevcan AYAŞ KÖKSAL
Arş. Gör. Şıvganur KIRMAN GÜNGÖRER
Uzm. Psk. Hikmet ŞAHİN
Arş. Gör. Dr. Duygu AKYÜZ

Prof. Dr. T. Gül ŞENDİL

Lisans eğitimini 1981 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünde tamamladı. Mezuniyetinden sonra iki özel hastanede 10 yıl süre ile klinik psikolog olarak çalıştı. Bu klinik çalışmaları süresince, evlilikleriyle ve çocuklarıyla ilgili çeşitli sorunları olan yüzlerce anne baba ile çalıştı. Yüksek lisansını 1991 yılında bitirerek İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümünde öğretim görevlisi olarak göreve başlayan ŞENDİL, Bölüme bağlı olan Psikolojik Danışmanlık ve Uygulama Merkezi'nde (Pembe Ev) yaklaşık yedi yıl boyunca anne babaların çocuklarıyla yaşadığı sorunlarla ilgili danışmanlık yaptı. Bu danışmanlık süresince çok sayıda psikoloji öğrencisine de eğitim verdi. ŞENDİL, 1999 yılında doktora derecesini aldı; 2000 yılında yardımcı doçent; 2008 yılında doçent, 2014 yılında ise profesör oldu. ŞENDİL'in çalışma alanları arasında, çocuk yetiştirme tutumları; evlilik çatışması ve çocuk; bağlanma; çocukların kişilik-sosyal gelişimleri ve psikodrama bulunmaktadır. Dr. Abdülkadir Özbek Psikodrama Enstitüsünde 1991 yılında başladığı psikodrama eğitimini 2002 yılında tamamladı ve 2006 yılından bu yana Dr. Abdülkadir Özbek Enstitüsünün eğitici olarak çalışmaktadır. İstanbul Üniversitesinden 2018 yılında kendi isteği ile emekli olarak ayrılan ŞENDİL hâlen 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaya devam etmektedir.

Arş. Gör. Figen EROĞLU ADA

2013 yılında Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji lisans programından yüksek onur derecesi ile mezun olan EROĞLU ADA, 2016 yılında yine Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümünde yürüttüğü *Ev ve Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Kaosun Çocukların Gelişimi Üzerindeki Rolü* isimli yüksek lisans tezi ile uzmanlık derecesini almıştır. Lisans eğitimi döneminde, uluslararası öğrenci değişim programları kapsamında aldığı destek bursu ile Maastricht Üniversitesinde bir dönem öğrenim görmüştür. Lisans ve yüksek lisans eğitimi TÜBİTAK-BİDEB tarafından desteklenen EROĞLU ADA, bu süreçte Boğaziçi

Üniversitesi GETEM'de eğitim asistanlığı; Sabancı Vakfı ve Kanserli Çocuklara Umut Vakfında stajyerlik yapmıştır. Çocukların sosyo-duygusal ve bilişsel gelişimi ile ilgilenen EROĞLU ADA Boğaziçi Üniversitesinde, Koç Üniversitesinde ve Tohum Otizm Vakfında yürütülen çeşitli projelerde araştırmacı olarak görev almıştır.

Çalışma alanları ebeveynliğe geçiş, gen-çevre etkileşimi, doğum öncesi dönem, çevresel kaos, sosyo-duygusal gelişim ve anne-çocuk etkileşimi olan EROĞLU ADA, 2015'ten beri İstanbul Medipol Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır. 2016 yılında İstanbul Üniversitesinde Gelişim Psikolojisi alanında başladığı ve TÜBİTAK-BİDEB Doktora Bursu ile desteklenen doktora çalışmalarına hâlen devam etmektedir.

Arş. Gör. Ezgi ACUN

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Psikoloji Bölümünden 2012 yılında mezun oldu. Öğretim Elemanı Yetiştirme Programı kapsamında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalına 2013 yılında araştırma görevlisi olarak atandı. Hâlen aynı anabilim dalında araştırma görevlisi olarak doktora eğitimine tez aşamasında devam etmektedir. Bilişsel gelişim alanında çalışan Acun, zihin kuramı ve olumlu sosyal davranışlar konularıyla ilgilenmektedir.

Arş. Gör. Sinem HAYALİ EMİR

Sinem Hayali Emir lisans eğitimini 2009 yılında Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümünde tamamladı. Yüksek lisans eğitimini 2010-2014 seneleri arasında Karadeniz Teknik Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümünde yaparak, tezini Prof. Dr. Hatice ODACI danışmanlığında tamamladı. İkinci yüksek lisans eğitimini ise 2014-2016 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümünde, tezini Prof. Dr. T. Gül ŞENDİL danışmanlığında tamamladı. 2016 yılından beri İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında doktora eğitimine devam ediyor ve aynı okulda

araştırma görevlisi olarak çalışıyor. ocukta duygusal ve sosyal gelişim alanlarıyla ilgilenmekte olan HAYALİ EMİR'in özel çalışma alanları ise evlilik çatışmasının ocuk üzerinde etkileri, duygusal güvenlik, bağlanma, okul öncesi çocuklarda duygu düzenleme ve problem çözme becerileridir.

Arş. Gör. şeyma RODOP

Lisans eğitimini 2012 yılında Fatih Üniversitesi Psikoloji Bölümünde tam burslu olarak tamamlamıştır. Yüksek lisans eğitimini, 2015 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikoloji Anabilim Dalında tamamlayan RODOP, hâlen aynı niversitedeki Psikoloji doktora programında kişilik-sosyal gelişim alanına yönelik doktora tez çalışmasını yürütmektedir. Doktora tez çalışması, evlilik atışması yaşanan evlerdeki çocukları çatışmanın olumsuz etkilerinden korumaya yönelik bir müdahale programı geliştirmeye yöneliktir. Mezuniyetinden sonra bir süre özel bir eğitim kurumunun anaokulu kısmında okul psikoloğu olarak alışan RODOP, ğretim Elemanı Yetiştirme Programı kapsamında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında 2013-2017 yılları arasında araştırma görevlisi olarak görev yapmıştır. 2017 yılından bu yana kadrosunun bulunduğu Kırklareli Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaya devam etmektedir. RODOP'un çalışma alanları arasında, evlilik atışması, ocuk yetiştirme tutumları, kardeş ilişkileri, önleyici/koruyucu müdahale programları ve psikodrama bulunmaktadır.

Arş. Gör. Bilge GZ ÇENGELLİ

Bilge GZ ÇENGELLİ lisans eğitimini 2012 yılında Doğuş Üniversitesi Psikoloji Bölümünde yüksek onur derecesi ile tamamladı. Türkiye ocuklara Yeniden zgrlk Vakfında tutuklu çocuklarla kişilik ve sosyal gelişim üzerine düzenlenen atölyelerde gönüllü olarak çalıştı. Yine

lisans eğitimi sırasında Erasmus değişim programı çerçevesinde destek bursu ile Maastricht Üniversitesinde öğrenim gördü. Yüksek lisans eğitimini 2013-2016 seneleri arasında Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümünde yaparak, tezini Prof. Dr. Ali İ. TEKCAN danışmanlığında tamamladı. 2016 yılından beri İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında doktora eğitimine devam ediyor ve aynı okulda araştırma görevlisi olarak çalışıyor. Çocukta kişilik ve sosyal gelişim alanlarıyla ilgilenmekte olan GÖZ ÇENGELLİ'nin özel çalışma alanları ise evlilik çatışmasının çocuk üzerine etkileri, duygusal güvenlik ve ilişki tanımlayan anılar ve otobiyografik bellektir.

Uzm. Psk. Gül Nalan KAYA

Boğaziçi Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümünden 2009 yılında mezun oldu. Koç Üniversitesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi programında 2012 yılında yüksek lisansını tamamladı. Yüksek lisans öğrenimi boyunca Koç Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak ve sonrasında Ergenlikte Pozitif Gelişim konulu bir araştırma projesinde proje koordinatörü olarak çalıştı. Çeşitli özel ve resmî eğitim kurumlarında öğretmenlik yaptı. İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümünde Gelişim Psikolojisi alanında doktora eğitimine tez aşamasında devam etmektedir. Gençlikte pozitif gelişim ve ebeveynlik, okul öncesi dönemde fonolojik farkındalık gibi konularda araştırmalar yaptı. Akran ilişkileri ve sosyal algı konuları ilgi alanları arasındadır.

Arş. Gör. Şule PALA SAĞLAM

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümünden 2011 yılında şeref öğrencisi olarak lisans derecesini almıştır. Ardından ilk uzmanlık derecesini 2013 yılında ODTÜ Aile Psikolojisi yüksek lisans programında aile ve çift terapisi yönelimli çalışmalarıyla, ikinci uzmanlık derecesini ise 2016 yılında Boğaziçi Üniversitesi Gelişim Psikolojisi yüksek lisans programında çocuklarda duygusal gelişim

yönelimli çalışmalarıyla tamamlamıştır. 2014-2017 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmıştır. Hâlen İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümünde Gelişim Psikolojisi doktora programına devam etmekte ve aynı üniversitenin Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır. Sosyal ve duygusal gelişim alanında akademik çalışmalarını yürütmektedir.

Arş. Gör. Muhammed Şükrü AYDIN

Lisans eğitimini Fatih Üniversitesi Psikoloji Bölümünde 2012 yılında tamamlayan AYDIN, yüksek lisans eğitimini 2015 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında tamamladı. Hâlen aynı üniversitede bir yandan araştırma görevlisi olarak çalışmakta bir yandan da sosyal-bilişsel gelişim alanında doktora tez çalışmalarını devam ettirmektedir. Çalışma alanı, küçük çocukların olumlu sosyal davranışlarda bulunma nedenlerini anlamaya yöneliktir. Son dönemdeki çalışmaları, kendi ve başkası yararına yalan söyleme davranışlarının çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik döneminde incelenmesi üzerinedir. Çocukların hangi türdeki yalanları kabul edilebilir buldukları ve sosyal-bilişsel gelişimin yalan söyleme davranışları üzerindeki etkisini araştırmaya yönelik çalışmalarına da devam etmektedir.

Arş. Gör. Yasemin YEŞİLYAPRAK

Lisans eğitimini Haliç Üniversitesi Psikoloji Bölümünde (Burslu) 2009 yılında tamamladı. Mezuniyetinden sonra özel klinikler, kreşler ve rehabilitasyon merkezlerinde psikolog olarak çalıştı. Haliç Üniversitesinde Uygulanabilir Psikoloji yüksek lisans programını (2013) ve İstanbul Üniversitesi Gelişim Psikolojisi yüksek lisans programını (2015) tamamlamıştır. Dr. Öğretim Üyesi Elif Akdağ Göcek'ten Oyun Terapisi eğitimi almıştır. YEŞİLYAPRAK'ın ilgi alanları arasında, üstbilişsel beceriler, bilişsel esneklik, faillik hissi, iki dillilik gibi konular yer almaktadır. 2013

yıldan beri İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak çalışan YEŞİLYAPRAK aynı anabilim dalında doktora tez çalışmalarına devam etmektedir.

Uzm. Psikolojik Danışman Sevcan AYAŞ KÖKSAL

Lisans eğitimini, hem Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık hem de Okul Öncesi Öğretmenliği bölümlerini bitirerek 2008 yılında tamamladı. Yüksek lisans eğitimini Koç Üniversitesi Gelişim Psikolojisi programını bitirerek 2011 yılında tamamladı. Özel Terakki Vakfı Okullarında beş sene ve Özel Fide Danışmanlık Merkezinde dört sene boyunca uzman psikolojik danışman olarak görev yaptı. Hâlen 2015 yılında başladığı ve eş zamanlı sürdürdüğü iki farklı doktora programında tez aşamasında eğitimine devam etmektedir; bu programlardan biri İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi diğeri ise İstanbul Üniversitesi İleri Nörolojik Bilimler programlarıdır. Genel olarak bilişsel gelişim, dil gelişimi ve sinirbilim alanlarına ilgi duyan AYAŞ-KÖKSAL, dil gelişimi ve dil işlemlenin nöral alt yapısını araştırma-ya yönelik çalışmalarına da devam etmektedir.

Arş. Gör. Şıvganur KİRMAN GÜNGÖRER

Lisans eğitimini 2012 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünde tamamladı. 2014 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın YLSY programı kapsamında resmî burslu olarak University of Glasgow'da bulunan Psychological Studies alanında başladığı yüksek lisans derecesini 2015 yılında aldı. Yüksek lisans mezuniyetinin ardından Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Bu görevinin yanı sıra halen 2016 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünde başladığı doktora eğitimini sürdürmektedir. Sosyal ve duygusal gelişim alanlarında çalışmalarına devam eden KİRMAN GÜNGÖRER'in başlıca ilgi alanları ebeveynlik ve bağlanmadır.

Uzm. Psk. Hikmet ŞAHİN

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünden 2005 yılında mezun oldu. Mezun olduktan sonra anaokulu, kolej ve hastane gibi farklı kurumlarda psikolog olarak çalıştı. 2014 yılında Ankara Üniversitesi Dil Tarif Coğrafya Fakültesi Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamladı. Hâlen 2015 yılında başladığı İstanbul Üniversitesi Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalı doktora programında tez çalışmasını sürdürmektedir. ŞAHİN'in çalışma alanları arasında ekonomik güçlükler, evlilik ilişkisi, ebeveynlerin duyu sosyalleştirme davranışları ve çocukların sosyo-duygusal gelişimi yer almaktadır. 2012 yılından beri Kayseri Sağlık Müdürlüğünde psikolog olarak görev yapan ŞAHİN, kuruma bağlı Sağlıklı Hayat Merkezinde çocuk, ergen ve yetişkin grubuna psikolojik danışmanlık hizmeti vermektedir.

Arş. Gör. Dr. Duygu AKYÜZ

Lisans eğitimini 2004 yılında İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümünde tamamladı. Ardından 2006 yılında İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Felsefe Grubu Öğretmenliği Bölümü tezsiz yüksek lisans programını, 2011 yılında İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalında yüksek lisans programını, 2017 yılında ise aynı alanda doktora programını bitirerek doktora derecesini aldı. Aile içi ilişkiler, bağlanma, evlilik çatışması ve çocuk, duygusal güvenlik teorisi çalışma konuları arasındadır. Dr. Abdülkadir Özbek Psikodrama Enstitüsünde 2018 yılında başladığı Psikodrama eğitimine devam etmekte olup hâlen İstanbul Medeniyet Üniversitesi Psikoloji Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / 15

OYUNUN TARİHÇESİ / 17

Arş. Gör. Figen Eroğlu Ada - Arş. Gör. Ezgi Acun

Antik Çağ'da Oyun	18
Antik Mısır Medeniyetinde Oyun	18
Antik Yunan Medeniyetinde Oyun	19
Antik Roma Medeniyetinde Oyun	22
Orta Çağ'da Oyun	23
17. ve 18. yy. ve Günümüze Değın Oyun	26
Aydınlanma Çağı ve Önemli Düşünürlerin Fikirleri	26
Sosyokültürel Gelişmeler ve Oyun	30
Türkiye'de Oyun Kültürü	34

ÇOCUKLUĞUN TARİHÇESİ / 39

Arş. Gör. Sinem Hayali Emir - Arş. Gör. Şeyma Rodop

Orta Çağ ve Çocukluk	40
Çocukluğun Başlangıç Dönemleri	42
Eski Önyasya'da Çocukluk	46
Türkiye'deki Çocukluk Tarihi	48
Aile Tarihi	49
Eğitim - Öğretim Yaşamı	50
Çocukluk Yok mu Olmaktadır?	52

OYUNUN ÇOCUK İÇİN ÖNEMİ VE OYUN TÜRLERİ / 55

Arş. Gör. Bilge Göz Çengelli - Uzm. Psk. Gül Nalan Kaya

Çocuk ve Oyun	55
Oyunun Gelişimsel Önemi	56
Bilişsel Gelişim	58
Dil Gelişimi	61

Fiziksel Gelişim	64
Duygusal Gelişim	65
Sosyal Gelişim	66
Oyun ve Ebeveyn	69
Okul ve Öğrenme	69
Oyun Türleri	72
Duyu-motor ve Uygulamalı Oyun	72
Sembolik Oyun	73
Sosyal Oyun	74
Yapılandırıcı Oyun	74
Kuralı Oyun	74

OYUN TEORİLERİ / 79

Arş. Gör. Şule Pala Sağlam - Arş. Gör. Muhammed Şükrü Aydın

Çocuk ve Oyun	79
Oyun Teorileri	81
Klasik Oyun Teorileri	83
Fazla Enerji Teorisi	84
Canlanma Teorisi	85
İçgüdü-Eylem Teorisi	87
Özünü Yineleme Teorisi	88
Dinamik (Modern)Teoriler	89
Freud'un Oyuna İlişkin Açıklamaları	89
Erikson'un Oyuna İlişkin Açıklamaları	90
Piaget'in Oyuna İlişkin Açıklamaları	91
Alıştırırmalı Oyun Dönemi (0-2 yaş)	92
Sembolik (Simgesel) Oyun Dönemi (2-7 yaş):	92
Kuralı Oyun Dönemi (7-12 yaş):	93
Vygotsky'nin Oyuna İlişkin Açıklamaları	93
Zihin Teorisinin Oyuna İlişkin Görüşleri	94
Diğer Teoriler	95
İçten Uyarılma Teorisi	95
Üst İletişim Teorisi	96

GELİŞEN DÜNYADA DEĞİŞEN OYUN VE ÇOCUKLAR ÜZERİNE ETKİLERİ / 99

Arş. Gör. Yasemin Yeşilyaprak - Uzm. Psk. Dan. Sevcan Ayaş Köksal

Oyun Nedir?	99
Zamanla Değişen Oyun Kültürü	101
Çevre	102
Materyal Kültürü	105
Oyundaki Roller	107
Özgürlük	108
Türkiye'de Oyun Kültüründeki Değişim Süreci	111
Değişen Oyun Kültürünün Çocuklar üzerindeki Etkileri ve Öneriler	117

FARKLI KÜLTÜRLERDE OYUN / 123

Arş. Gör. Şıvanur Kirman Güngörer - Uzm. Psk. Hikmet Şahin

Oyun Davranışında Kültürler Arası Farklılıklar	123
Kentsel veya Kırsal Yerleşim Farklılıkları	124
Ekonomik Koşullar	129
Kültürel Yönelimler: Toplulukçu ve Bireyci Kültürlerde Oyun Davranışları	131
Ebeveynlerin Oyuna Dair İnançları	134
Öğretmenlerin Oyuna Dair İnançları	136
Oyun Davranışında Kültürler Arası Benzerlikler	137
Farklı Kültürlerde Oyun Örnekleri:	140
Japonya, Malezya, Çin, Almanya, İngiltere, Amerika, İsrail, İtalya, Fransa, Kanada	

YETİŞKİNLİKTE OYUN / 149

Arş. Gör. Dr. Duygu Akyüz

Genç Yetişkinlik ve Oyun	154
Orta Yetişkinlik ve Oyun	157
İleri Yetişkinlik ve Oyun	160

ÖNSÖZ

Editörlüğünü yapmış olduğum bu kitap, birbirinden değerli 13 doktora öğrencim tarafından bölümler hâlinde yazılmıştır. Gelişim Psikolojisi alanında yürüttüğüm doktora eğitimi sırasında vermiş olduğum “Çocuk ve Oyun” dersi kapsamında, öğrencilerim bu konu hakkında sayısız okumalar yaptılar ve bunları ders ortamında tartıştık. Bu ders boyunca, insanlık tarihinden bu yana varlığını ve önemini sürdüren; sosyoloji, antropoloji, psikoloji, tarih ve etnoloji gibi birçok disiplinin odağı olan oyunun günümüze kadar nasıl bir değişim sürecinden geçtiğini, zamana ve kültürlere göre nasıl değiştiğini görmek bizleri bir kere daha büyüledi. Dolayısıyla oyunun; yanı sıra çocukluğun tarihçesi; gelişen dünyada değişen oyun ve oyunun çocuklar üzerinde etkileri; farklı kültürde oyun konularının her birine birer bölüm ayırarak odaklandık.

Kitabımızın ilerleyen bölümlerinde oyunun çocukların bilişsel, dil, fiziksel, duygusal, sosyal gelişimlerini nasıl etkilediği ve yanı sıra çocukların oynadığı oyun türlerinin neler olduğu konularına değindik. Ayrıca bir bölümü de, oyun konusunu ele alan yaklaşım ve teorilere ayırdık. Son olarak oyunun sadece çocukların değil yetişkinlerin yaşamında da ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırladık. Bu doğrultuda yetişkin dünyası için zevk verici ve yaratıcı bir etkinlik olan oyunu genç yetişkinlik, orta yetişkinlik ve ileri yetişkinlik dönemlerinde ele alarak, “yetişkinlikte oyun” başlığı altında ayrı bir bölüm olarak sunduk...

Tüm bu deneyim ve birikimlerimizi meslektaşlarımız, öğrencilerimiz, bu alana ilgi duyan tüm meslek grupları ve halkımızla paylaşmak istedik. Tüm okuyucular için keyifli ve faydalı olmasını dilerim...

Bu kitabın ortaya çıkması tamamen sözünü ettiğim doktora öğrencilerimin emekleriyle oldu, hepsine ayrı ayrı teşekkür ederim. Ayrıca bu kitabın basımını kabul eden ve tüm süreci titizlikle sürdüren Bilge Kültür Sanat Yayınları sahibi Sayın Adnan Mecid Yüksel'e ve emeği geçen tüm ekibine teşekkür ederim.

Prof. Dr. T. Gül Şendil
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi